

Dosarul nr.3ra-970/22
2-20145588-01-3ra-20092022

Prima instanță, Curtea de Apel Chișinău (jud: G. Mîra, V. Mihaila, A. Pahopol)

ÎNCHEIERE

30 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Iurie Bejenaru
Aliona Miron

examinând admisibilitatea recursului depus de Baci Victoria,
în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Volcovschi Ion împotriva Consiliului Superior al Magistraturii cu privire la anularea actului administrativ, și la cererea de chemare în judecată depusă de Baci Victoria împotriva Consiliului Superior al Magistraturii cu privire la anularea parțială a actului administrativ,
împotriva hotărârii din 24 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admisă acțiunea depusă de Volcovschi Ion și respinsa acțiunea depusă de Baci Victoria,

c o n s t a t ă:

La 19 noiembrie 2020, Ion Volcovschi a depus cerere de chemare în judecată în procedura contenciosului administrativ împotriva Consiliului Superior al Magistraturii cu privire la anularea actului administrativ.

În susținerea acțiunii reclamantul a indicat că, prin decretul din 20 mai 2017 a Președintelui Republicii Moldova, publicat la 26 mai 2017 în Monitorul Oficial nr.162-170, a fost numit în funcția de judecător la Judecătoria Cimișlia, pe o perioadă de 5 ani.

La 09 ianuarie 2020, în adresa Plenului Colegiului disciplinar de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii a fost înregistrată sesizarea depusă de Victoria Baci privind tragerea lui la răspundere disciplinară în temeiul art.4 alin.(l) din Legea nr.178 din 25 iulie 2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor.

La 16 iulie 2020, Colegiul disciplinar de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii a adoptat hotărârea nr.15/5, prin care a fost respinsă plângerea Victoriei Baci, din motiv că în acțiunile lui nu s-a constatat abatere disciplinară.

La 16 octombrie 2020, Victoria Baci a contestat hotărârea nr.15/5 din 16 iulie 2020 a Plenului Colegiului disciplinar de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii.

La 03 noiembrie 2020, conform sintezei nr.27, la pct.1, a fost adoptată hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii, prin care s-a casat hotărârea Plenului Colegiului disciplinar de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii nr.15/5 din 16 iulie 2020, s-a constatat în acțiunile sale abatere disciplinară conform art.4 alin.(1) lit.(b), (i) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor nr.178 din 25 iulie 2014, cu aplicarea în privința lui a sancțiunii disciplinare prevăzute la art.6 din aceeași Lege sub formă de „mustrare”.

În dezacord cu pretinsa abatere disciplinară prevăzută la art.4 alin.(1) lit.(b) din Legea nr.178 din 25 iulie 2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, reclamantul a indicat că conform normei în cauză, abatere disciplinară constituie adoptarea unei hotărâri judecătorești prin care, intenționat sau din neglijență gravă, au fost încălcate drepturile și libertățile fundamentale ale persoanelor fizice sau juridice, garantate de Constituția Republicii Moldova și de tratatele internaționale privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte.

Totodată, a indicat că, la 17 septembrie 2018, lichidatorul ÎCS „Dinamic Textile” SRL, Alexandru Verdeș, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Victoriei Baci, intervenient SRL „V&V ART” privind anularea actelor juridice, repunerea părților în poziția inițială, cu încasarea din contul ultimei a sumei de 200045 de lei.

Ulterior, la 31 mai 2019, lichidatorul Alexandru Verdeș a depus acțiune concretizată, solicitând declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare din 08 februarie 2016, contractului de vânzare-cumpărare a utilajului, prin care vânzătorul a înstrăinat (vândut) cumpărătorului utilajul prevăzut în actul de predare-primire nr.01 din 08 februarie 2016; repunerea părților în poziție inițială, cu obligarea creditorului să plătească la contul de acumulare a debitorului deținut de către lichidator suma de 605500 de lei; amânarea achitării taxei de stat până la finalizarea cauzei în conformitate cu art.6 al Legii cu privire la taxa de stat și obligarea Victoriei Baci să prezinte în ședința de judecată, contractul de vânzare-cumpărare din 08 februarie 2016, în original și bonul de plată.

La 21 iunie 2019, a fost pronunțată hotărârea judecătorească, prin care a fost admisă parțial acțiunea lichidatorului ÎCS „Dinamic Textile” SRL, Alexandru Verdeș, care a fost soluționată conform normelor dreptului civil în vigoare până la modificările efectuate din 01 martie 2019.

Prin decizia din 04 decembrie 2019, Curtea de Apel Comrat a casat hotărârea din 21 iunie 2019 a Judecătorei Cimișlia, sediul Central, restituind cauza în prima instanță.

După pronunțarea hotărârii din 21 iunie 2019, în adresa Plenului Colegiului disciplinar de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii, la 09 ianuarie 2020 a fost înregistrată sesizarea Victoriei Baciu privind tragerea lui la răspundere disciplinară în temeiul art.4 alin.(1) al Legii nr.178 din 25 iulie 2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, în baza faptelor constatate de Curtea de Apel Comrat în decizia din 04 decembrie 2019.

Reclamantul consideră că, la aplicarea sancțiunii disciplinare în privința lui, Consiliul Superior al Magistraturii s-a bazat pe decizia Curții de Apel Comrat din 04 decembrie 2019, care a stabilit aplicarea eronată a prevederilor normelor de drept material și procedural.

De fapt, instanța de apel în decizia emisă a constatat încălcarea procedurii de citare legală a Victoriei Baciu, care nu a fost prezentă la ședința de judecată, fiind astfel constatată încălcarea dreptului la un proces echitabil.

În opinia reclamantului concluzia pârâtului este contrară probelor din dosarul enunțat supra, care nici nu a fost ridicat și examinat de către membrii Plenului Consiliului Superior al Magistraturii. Or, materialele dosarului enunțat atestă contrariul, fapt care se regăsește la filele dosarului: 16-20; 34; 36-38; 63-64; 65-67; 69, precum și din referința depusă la acțiunea în cauza nr.2i-24/18 (21-2i-2878-26092018), instanța dispunând examinarea cauzei în absența Victoriei Baciu, în temeiul art.102 alin. (4¹), în coroborare cu art.206 alin.(3) din Codul de procedură civilă.

Cu referire la presupusa încălcare a normelor procedurale și anume că, la adoptarea hotărârii instanța de fond în urma examinării cauzei a ieșit din limita cerințelor înaintate în acțiune, reclamantul a indicat că, din sensul acțiunii, actelor și probelor anexate la dosar, prin faptul aflării bunurilor în posesia pârâtei, precum și suma invocată spre achitare nu a fost introdusă în casieria ÎCS „Dinamic Textile” SRL în urma efectuării tranzacției menționate de către aceasta, dar și lipsa dovezilor de achitare a prețului bunului, nefiind astfel întrunite condițiile legale prevăzute de art.753 alin.(1) din Codul civil, art.18 lit.a) și art. 83 lit. c) din Codul fiscal.

De asemenea, este neîntemeiat și argumentul referitor la presupusa încălcare a competenței, și anume că cauza a fost examinată conform normelor prevăzute de procedura civilă, pe când urma să fie examinată potrivit prevederilor Legii insolabilității, întrucât potrivit art.5 alin.(2) al Legii insolabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, (în redacția Legii de pana la 16 septembrie 2016), instanța de insolabilitate dispune de competență exclusivă la judecarea în cadrul procesului de insolabilitate, a litigiilor ce țin de masa debitoare. Dacă partea interesată invocă existența unui litigiu de drept referitor la masa debitoare, instanța de insolabilitate va judeca această cauză într-un proces separat, în procedură

contencioasă, conform Codului de procedură civilă. Cu atât că, acest aspect a fost indicat și în motivarea deciziei Curții de Apel Comrat, deoarece contractul de vânzare-cumpărare nr.XXXXX, încheiat între asociatul unic al ÎCS „Dinamic Textile” SRL și Victoria Baciuc, indicat în actul de predare-primire a utilajului nr. 01, a fost încheiat la 08 februarie 2016, sunt aplicabile prevederile Legii insolvenței nr.149 din 29 iunie 2012 și normele dreptului civil la data încheierii actului juridic nominalizat.

Cu trimitere la dispozițiile art.2 alin.(1) din Codul civil (în redacția Legii nr.1107-XV din 06 iunie 2002), art.2 din Codul civil în redacția în vigoare la 01 martie 2019, Ion Volcovschi a remarcat că, raporturile juridice civile între părți au fost inițiate conform legii civile până la data de 01 martie 2019, însă acțiunea a fost depusă după data intrării în vigoare a Codului civil din 02 martie 2019, fiind astfel aplicabile prevederile art.7 alin.(1), (2), (3) din Codul civil, în redacția legii din 06 iunie 2002, art.8 din Codul civil în redacția legii în vigoare din 01 martie 2019, care statuează că, legea civilă nu are caracter retroactiv, ea nu modifică și nici nu suprimă condițiile de constituire a unei situații juridice constituite anterior, nici condițiile de stingere a unei situații juridice stinse anterior.

Mai mult că, legea nouă nu modifică și nu desființează efectele deja produse ale unei situații juridice stinse sau în curs de realizare. Legea nouă este aplicabilă situațiilor juridice în curs de realizare la data intrării sale în vigoare. De la data intrării în vigoare a legii noi, efectele legii vechi încetează, cu excepția cazurilor în care legea nouă prevede altfel.

A subliniat că, este eronat și argumentul în ce privește presupusa încălcare privind instituirea unui obstacol la realizarea drepturilor civile a participanților la proces cu privire la accesul liber la justiție și la un proces echitabil, deoarece Victoriei Baciuc i-a fost oferită posibilitatea și în privința acesteia au fost respectate toate drepturile prevăzute la art.55, art.56 și art.186 din Codul de procedură civilă. Totodată, fiind exercitată calea de atac cu apel în conformitate cu art. 357 din Codul de procedură civilă.

Ion Volcovschi își manifestă dezacordul și în privința pretensei abateri disciplinare prevăzute la art.4 alin.(1) lit.(i) din Legea nr.178/2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, potrivit căruia constituie abatere disciplinară încălcarea normelor imperative ale legislației în procesul de desfășurare a justiției.

A precizat că, hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr.27 din 03 noiembrie 2020, reprezintă act administrativ individual, defavorabil, ilegal, arbitrar și contrar principiilor de organizare judiciară, principiului independenței puterii judecătorești și a judecătorului, inamovibilității, legalității răspunderii disciplinare.

Consideră că, aplicarea în privința sa a sancțiunii disciplinare sub forma de „mustrare” contravine principiului independenței judecătorului, asigurat prin procedura de desfășurare a justiției; procedeu de numire, suspendare, demisie și

eliberare din funcție; declararea inviolabilității lui; secretul deliberărilor și interzicerea de a cere divulgarea lui; stabilirea răspunderii pentru lipsa de stimă față de judecată, judecători și pentru imixtiune în judecarea cauzei.

În viziunea reclamantului, hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 27 din 03 noiembrie 2020, a fost adoptată cu încălcarea prevederilor art.2, art.25 alin.(1) lit.c), art.39 alin.(3), (4) lit.(b) din Legea nr.178 din 25 iulie 2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, principiului cercetării din oficiu, care presupune că autoritatea publică înainte de a adopta un act administrativ individual este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu potrivit prevederilor art.22 și art.85-art.87 din Codul administrativ, și să ofere posibilitate participanților la procedura administrativă să participe la cercetarea stării de fapt. Înaintea emiterii unui act administrativ individual defavorabil, participantul are dreptul să fie audiat în legătură cu faptele și circumstanțele relevante pentru actul ce urmează a fi emis. Mai mult, hotărârea este lipsită de elementul motivării, cum prevede art.118 alin.(1), (2), (3) din Codul administrativ.

Suplimentar, reclamantul a menționat că, Consiliul Superior al Magistraturii a fost informat despre imposibilitatea participării sale la ședința Plenului, fiind antrenat la examinarea unei cauze penale excepțional de grave, fixate la data de 03 noiembrie 2020, ora 10:00, care nu putea fi amânată.

În contextul enunțat, Volcovschi Ion a solicitat anularea pct.1 din dispozitivul Hotărârii Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr.27 din 03 noiembrie 2020 privind anularea hotărârii Plenului Colegiului Disciplinar de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii nr. 15/5 din 16 iulie 2020; anularea ca fiind ilegal pct.1 din dispozitivul hotărârii Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr.27 din 03 noiembrie 2020 privind admiterea contestației Victoriei Baciuc împotriva hotărârii Plenului Colegiului Disciplinar de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii nr. 15/5 din 16 iulie 2020; anularea ca fiind ilegal pct. 1 din dispozitivul Hotărârii Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr.27 din 03 noiembrie 2020 cu privire la constatarea abaterii disciplinare, în baza art.4 alin.(1), lit.(b), (i) al Legii cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor nr. 178 din 25 iulie 2014, cu aplicarea sancțiunii prevăzute de art.6 alin. (1) lit. b) din aceeași Lege sub formă de „muștrare”.

Prin încheierea din 28 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost atrasă în proces în calitate de terț Victoria Baciuc.

La 06 ianuarie 2021, Victoria Baciuc a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului Superior al Magistraturii privind anularea parțială a actului administrativ.

În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamanta a indicat că, în procedura judecătorească Ion Volcovschi se află cauza în procedura insolvenței ICS „Dinamic Textile” SRL, prin care administratorul insolvenței a solicitat repunerea părților în poziția inițială, cu restituirea bunurilor indicate în contractul din 08 februarie 2016, iar în cazul insolvenței de restituire a bunurilor obligarea

creditorului să plătească la contul de acumulare al debitorului, suma de 605500 de lei.

Prin hotărârea din 21 iunie 2019 a Judecătorei Cimișlia, sediul Central, cererea de chemare în judecată depusă de către reprezentantul debitorului insolubil ÎCS „Dinamic Textile” SRL, lichidatorul autorizat Alexandru Verdeș a fost admisă parțial. S-au aplicat efectele nulității absolute, ca fiind contrare legii, asupra contractului de vânzare-cumpărare din 08 februarie 2016 privind vânzarea-cumpărarea utilajului și asupra actului de predare-primire nr. 01 din 08 februarie 2016, încheiat între ÎCS „Dinamic Textile” SRL și Victoria Baci. Au fost repuse părțile în poziția inițială, cu restituirea bunurilor indicate în contractul de vânzare-cumpărare din 08 februarie 2016 privind vânzarea-cumpărarea utilajului și asupra actului de predare-primire nr. 01 din 08 februarie 2016, încheiat între ÎCS „Dinamic Textile” SRL și Victoria Baci. Totodată, s-a încasat de la ea în contul de acumulare al debitorului ÎCS „Dinamic Textile” SRL suma de 605500 de lei, precum și din contul ei în folosul statului, taxa de stat în mărime de 18165 de lei. În rest, pretențiile înaintate au fost respinse ca fiind neîntemeiate.

În opinia reclamantei, hotărârea instanței de judecată depășește limitele acțiunii, deoarece prin hotărârea nominalizată s-a dispus ca suma de 605500 de lei se fie încasată din contul său, pe când însă un astfel de capăt de cerere nu a fost înaintat.

Prin urmare, instanța de judecată a depășit limitele cererii de chemare în judecată, aceasta fiind în contradicție cu principiul fundamental al procesului civil care garantează imparțialitatea instanței.

De asemenea, rezultatul ședinței și hotărârea instanței nu au fost publicate pe pagina web a instanței de judecată, și nici nu i-a fost notificată, fapt admis intenționat sau din neglijență, drept consecință s-a aflat în imposibilitate de a contesta în termen actul judecătoresc, mai mult, a fost indicat eronat că termenul de atac este de 30 de zile.

Făcând referire la dispozițiile art.5 lit. g) din Legea insolvenței nr.149/2012, reclamanta a indicat că, judecătorul Ion Volcovschi și-a depășit competențele stabilite prin lege ca judecător al procedurii de insolvență. Or, în această calitate nu putea să dispună încasarea unor mijloace bănești, astfel de litigiu fiind de competența instanței de drept comun.

Consideră că, sancțiunea aplicată față de magistratul Volcovschi Ion este extrem de blândă, fără a se ține cont de gravitatea încălcării comise, deoarece hotărârea enunțată compromite actul de justiție și îi prejudiciază grav drepturile și interesele sale patrimoniale, precum și îi afectează considerabil situația personală și profesională, iar magistratul respectiv continuă o conduită ilegală, încălcând drepturile și libertățile fundamentale ale sale și ale altor justițiabili.

În contextul expus, Victoria Baci a solicitat anularea parțială a hotărârii Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr.27 din 03 noiembrie 2020, în

partea ce ține de sancțiunea aplicată față de judecătorul Ion Volcovschi, cu aplicarea față de acesta a sancțiunii disciplinare sub formă de „concediere”.

Prin încheierea din 18 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost atras în proces în calitate de terț judecătorul Ion Volcovschi.

Prin încheierea din 25 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău au fost conexate într-o singură procedură cauza de contencios administrativ depusă de Victoria Baciuc împotriva Consiliului Superior al Magistraturii cu privire la anularea parțială a actului administrativ, cu cauza de contencios administrativ depusă de Ion Volcovschi împotriva Consiliului Superior al Magistraturii cu privire la anularea actului administrativ.

La 25 martie 2021 și la 07 mai 2021 Ion Volcovschi a depus cereri de completare a acțiunii, solicitând în final, anularea hotărârii Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 320/27 din 03 noiembrie 2020 cu privire la contestarea hotărârii Plenului Colegiului Disciplinar de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii nr. 15/5 din 16 iulie 2020, emisă în privința sa.

La 11 mai 2021, Victoria Baciuc a depus cerere de completare a acțiunii, solicitând anularea deciziei Consiliului Superior al Magistraturii din 03 noiembrie 2020 privind aplicarea sancțiunii față de magistratul Ion Volcovschi, în partea sancțiunii aplicate, cu obligarea aplicării față de ultimul a sancțiunii sub formă de „concediere”.

Prin hotărârea din 27 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost admisă acțiunea depusă de Ion Volcovschi. A fost anulată Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr.27 din 03 noiembrie 2020 cu privire la contestarea hotărârii Plenului Colegiului Disciplinar de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii nr. 15/5 din 16 iulie 2020, emisă în privința judecătorului Ion Volcovschi din cadrul Judecătoriei Cimișlia. A fost declarată inadmisibilă acțiunea depusă de Victoria Baciuc în temeiul art.207 alin.(2) lit.e) din Codul administrativ.

La 31 mai 2021, Victoria Baciuc a depus recurs împotriva hotărârii primei instanțe, iar la 13 august 2021 a prezentat motivarea recursului, solicitând casarea hotărârii din 27 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău.

La 07 iunie 2021, Consiliul Superior al Magistraturii a depus recurs, iar la 05 august 2021 a prezentat motivarea recursului împotriva hotărârii din 27 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău

Prin decizia din 24 noiembrie 2021 a Curții Supreme de Justiție au fost admise recursurile depuse de Victoria Baciuc și Consiliul Superior al Magistraturii. S-a casat integral hotărârea din 27 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău, cu restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Prin hotărârea din 24 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost admisă acțiunea depusă Ion Volcovschi. S-a anulat hotărârea nr.27 din 03 noiembrie 2020 a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii. A fost respinsă ca neîntemeiată acțiunea depusă de Victoria Baciuc.

Curtea de Apel Chișinău a motivat hotărârea prin faptul că, la interpretarea abaterii disciplinare trebuie să se țină cont de jurisprudența Curții Constituționale a Republicii Moldova, care a notat că, independența judecătorului este o premisă a statului de drept și că nimeni nu are voie să intervină în deciziile și modul de gândire ale unui judecător decât prin procedurile judiciare stabilite și că un control al legalității și temeiniciei actului judecătoresc poate fi exercitat numai de către instanțele de apel și recurs (Curtea Constituțională, Hotărârea nr. 28 din 14 decembrie 2010 (acțiune în regres), §7.3). Pentru atragerea judecătorului la răspundere disciplinară nu este suficientă existența unei erori judiciare cauzatoare de prejudiciu drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Aceasta devine imputabilă judecătorului drept consecință a exercitării atribuțiilor cu rea-credință sau neglijență gravă. În acest context, judecătorii beneficiază de imunitate în exercitarea justiției.

Anularea sau modificarea hotărârii judecătorești nu este un temei determinant pentru sancționarea judecătorului (Curtea Constituțională, Hotărârea nr. 12 din 7 iunie 2011 (temeiurile de răspundere disciplinară a judecătorilor), §7).

Curtea Constituțională a subliniat că judecătorii nu pot fi constrânși să-și exercite atribuțiile sub amenințarea unei sancțiuni, fapt care poate influența în mod nefavorabil hotărârile care urmează a fi adoptate. Or, în exercitarea atribuțiilor ce le revin, judecătorii trebuie să beneficieze de libertatea neîngrădită de a soluționa cauzele în mod imparțial, în conformitate cu prevederile legale în vigoare și propriile aprecieri, neafectate de rea-credință. Din aceste raționamente, aprecierile judecătorului care au determinat adoptarea unei hotărâri într-o anumită cauză, hotărârea judecătorească care a fost anulată sau modificată, nu poate servi în calitate de temei determinant pentru sancționarea materială a judecătorului (Curtea Constituțională, Hotărârea nr. 28 din 14 decembrie 2010 (acțiune în regres), para. 94).

Curtea de Apel Chișinău a reținut că, judecătorului îi este atribuit rolul diriguitor și dreptul exclusiv de a soluționa cauza, care constă în faptul de a crea condițiile necesare pentru exercitarea drepturilor și obligațiilor procesuale ale părților, pentru examinarea obiectivă, completă și sub toate aspectele a cauzei.

Mai mult, potrivit Regulamentului cu privire la organizarea, competența și modul de funcționare a Inspecției judiciare, controlul efectuat de această instituție nu poate cuprinde hotărârile judecătorești: nici cele care încă nu sunt definitive și sunt supuse căilor de atac prevăzute de lege (pct. 2.2 alin. (2)); nici cele definitive, căci autoritatea de lucru judecat trebuie respectată (pct. 2.2 alin.(1)). Tot astfel, Inspecția judiciară nu are dreptul să se implice în procesul examinării cauzelor, să se pronunțe asupra sau să pună la îndoială esența hotărârilor judecătorești (pct. 5.2.).

Tot astfel, la pct.4 Ghidul pentru sesizarea Inspecției judiciare din anul 2019, ultimul alineat se prevede că „CSM nu are competențe jurisdicționale și nu este în drept să se implice în examinarea cauzelor judecate de instanțele competente, să-și

expună opinia și/sau să aprecieze legalitatea și temeinicia hotărârilor judecătorești”.

Verificarea legalității și temeiniciei hotărârilor instanțelor inferioare de către instanțele ierarhic superioare, inclusiv cu anularea acestora, remiterea la rejudecare sau adoptarea unor noi hotărâri, constituie o procedură judiciară complexă, care vine să asigure un proces judiciar complex, desfășurat în conformitate cu legea, care asigură atât independența judecătorilor, ca exponenți ai puterii judiciare, cât și dreptul la un proces echitabil al justițiabililor.

Pentru a reține în sarcina judecătorului săvârșirea unei abateri disciplinare, urmează a se stabili dacă abaterea disciplinară este prevăzută de lege, dacă sunt întrunite elementele constitutive ale acesteia, respectiv, latura obiectivă și subiectivă. În lipsa unuia dintre aceste elemente abaterea disciplinară nu subzistă și, deci, nu poate fi angajată răspunderea disciplinară a judecătorului.

De asemenea, un judecător nu poate fi tras la răspundere disciplinară numai pentru interpretarea neuniformă a legislației, prin aceasta fiind încălcate drepturile judecătorului de a gândi liber, de a trata legea diferit, deoarece judecătorul are obligația de a se conduce de normele de drept, determinând mai întâi de toate legalitatea actului juridic, în baza căruia se va rezolva litigiul.

În același context, în temeiul Avizului nr 3 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) și altor acte normative, doar instanța de judecată poate aprecia dacă judecătorul a aplicat neuniform legislația în mod intenționat sau din neglijență gravă și că pentru a aprecia acțiunile judecătorului privind interpretarea sau aplicarea neuniformă a legislației, trebuie să se țină cont și de raportul rezonabil de proporționalitate între mijloacele folosite și scopul urmărit și că doar în cazul anulării hotărârii judecătorești defectuoase și constatării faptului că la examinarea cauzei judecătorul, intenționat sau din neglijență gravă, a interpretat sau a aplicat neuniform legislația, sancțiunea disciplinară va fi aplicată judecătorului. Or, potrivit principiilor generale, nimeni, în afara instanțelor judecătorești, în ordinea și procedura stabilită de atac, nu este în drept să se implice în examinarea cauzelor la instanțele judecătorești competente sau să se expună asupra legalității și temeinicii hotărârilor emise.

La caz, judecătorul Volcovschi Ion la emiterea hotărârii din 21 iunie 2019, a apreciat probele din dosar la intima sa convingere și a adoptat soluția respectivă, care nu poate fi considerată ca fiind adoptată intenționat greșit sau din neglijență gravă, sau care i-au încălcat drepturile fundamentale ale autorului sesizării, în speță Baci Victoria.

Prima instanță a conchis că, de fapt argumentele invocate în sesizarea depusă de Baci Victoria țin de dezacordul acestei cu hotărârea emisă de judecătorul Volcovschi Ion, argumente care eronat au fost reținute de către Consiliul Superior al Magistraturii în hotărârea nr.27 din 03 noiembrie 2020.

Or, temeiurile reținute de CSM în vederea admiterii contestației depuse de Baci Victoria, fac parte din aprecierea aspectelor legal-procedurale ale cauzei

aflate pe rolul judecătorului, care au constituit obiect de examinare în instanța de apel, drept consecință, hotărârea din 21 iunie 2019 a Judecătoriei Cimișlia, sediul Central, a fost casată integral, cu remiterea cauzei spre rejudecare.

Curtea de Apel Chișinău a rezumat că, prin admiterea cererii de recurs, Baci Victoria a fost repusă în drepturi, prin anularea integrală a hotărârii din 21 iunie 2019 a Judecătoriei Cimișlia sediul Central, cu restituirea cauzei spre rejudecare, astfel încât omisiunile și erorile judiciare emise de judecător la examinarea cauzei, au fost pe deplin înlăturate o dată cu casarea hotărârii menționate.

Cu atât că, admiterea sau respingerea acțiunii se atribuie la aspecte de procedură, care vin să asigure respectarea drepturilor părților la proces echitabil. Anularea sau modificarea hotărârii judecătorești poate duce la răspundere disciplinară doar în condițiile Legii nr.178 din 25 iulie 2014 în caz dacă se va constata în modul stabilit de lege că judecătorul care a pronunțat-o a încălcat legea intenționat sau ca urmare a unei neglijențe grave.

Astfel, pot intra în sfera răspunderii disciplinare numai acele încălcări ale normelor de drept material și procedural care pun în discuții valabilitatea actelor întocmite de judecător, pentru care lipsa de previziune manifestată de judecător trebuie să fie inexplicabilă din punctul de vedere a unui profesionist în domeniu dreptului.

Noțiunea de abatere disciplinară săvârșită cu intenție, prezumă că judecătorul încalcă conștient norme de drept material sau procesual, iar noțiunea de neglijență gravă, este considerată aplicabilă atunci când judecătorul a admis o încălcare a unor norme de drept material sau procesual fără a-și da seama de o eventuală consecință prejudiciabilă a acțiunii sau inacțiunii sale, deși putea și trebuia să o prevadă. Deci, nu orice eroare, fie ea gravă, poate face obiectul unei sancțiuni disciplinare.

Pe când, în speța invocată în sesizare nu se aduce niciun argument și nici probă care ar putea constitui dovada unei acțiuni cu intenție sau neglijență gravă la examinarea acestei cauze, admise de către judecătorul Volcovschi Ion, iar însuși dezacordul cu soluția instanței de judecată, nu poate fi apreciat ca adoptarea unei hotărâri judecătorești prin care, intenționat sau din neglijență gravă, au fost încălcate drepturile și libertățile fundamentale ale autorului sesizării.

De altfel, autorul sesizării vizează aspecte procedurale și de interpretare a normelor legale, care nu țin de competența Consiliului Superior al Magistraturii. Or, aprecierea corectitudinii aplicării normelor legale invocate de autorul sesizării, automat duce la aprecierea temeiniciei și legalității actului judecătoresc emis de magistrat, fapt ce excede competența Consiliului Superior al Magistraturii în acest sens, ultimul neavând dreptul de a interveni în procesul de înfăptuire a justiției și nu își poate aroga atribuțiile organului de înfăptuire a justiției.

Pe final, Curtea de Apel Chișinău a concluzionat că, în acțiunile judecătorului Ion Volcovschi nu au fost stabilite temeieri rezonabile, care ar demonstra faptul comiterii de către acesta a abaterii disciplinare, pasibile răspunderii în temeiul art.

4 lit. b) și i) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor. Or, judecătorul în scopul exercitării funcției sale, are sarcina de a interpreta independent reglementările legale, fără anumite imixțiuni.

La 08 iunie 2022, prin intermediul poștei electronice, Baci Victoria a depus recurs împotriva hotărârii primei instanțe, iar la 09 iunie 2022 a prezentat motivarea recursului, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii din 24 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, cu emiterea unei hotărâri noi de respingere a acțiunii depuse de Volcovschi Ion și de admitere a acțiunii sale.

În susținerea recursului Baci Victoria a invocat ilegalitatea și netemeinicia hotărârii primei instanțe, declarând că Curtea de Apel Chișinău a examinat superficial prezenta speță, apreciind arbitrar probele administrate, nu au fost dovedite circumstanțele considerate de instanța de apel ca fiind stabilite, cu interpretarea eronată a normelor de drept material.

Consideră că prima instanță nu a ținut cont de faptul că, la examinarea cauzei de insolvabilitate, judecătorul Ion Volcovschi și-a depășit competențele stabilite prin lege, și anume prin încasarea neîntemeiată din contul său a sumelor bănești, or, astfel de litigii țin de competența instanței de drept comun.

În conformitate cu art.244 alin.(1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Conform art. 245 alin.(1) și (2) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat hotărârea contestată la 24 mai 2021, în ședință publică.

Acele cauzei nu atestă date când dispozitivul hotărârii primei instanțe a fost notificat Victoriei Baci.

Totodată, din materialele cauzei rezultă că la 06 septembrie 2022 Victoriei Baci i-a fost notificată, prin intermediul poștei electronice, hotărârea integrală din 24 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, fapt ce se confirmă prin scrisoarea anexată la actele cauzei (f.d. 138, vol.III).

În condițiile enunțate, recursurile din 08 iunie 2022 și 09 iunie 2022 au fost depuse cu respectarea prevederilor art.245 din Codul administrativ.

La 26 septembrie 2022, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa Consiliului Superior al Magistraturii și lui Ion Volcovschi copia recursului depus de Baci Victoria, cu înștiințarea despre necesitatea prezentării referințelor, notificată ultimilor la 29 septembrie 2022 și respectiv la 30 septembrie 2022, fapt ce se confirmă prin avizele poștale de recepție, cu toate acestea intimații nu și-au valorificat acest procedural și nu au depus referințe (f.d.149, vol.III).

Examinând temeiurile invocate în recurs în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art.246 alin.(1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin.(2) din art.246 din Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f).

Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopat al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art.245 alin.(2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ.

Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct.230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct.85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct.45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p.141,§39).

La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6§1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, §31, Seria A, nr.212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Baci Victoria.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de Baci Victoria se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorii

Svetlana Filincova

judecătorii

Iurie Bejenaru

Aliona Miron